EUROOPAN PARLAMENTTI

2004 *2009*

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

VÄLIAIKAINEN
2007/0104(CNS)

4.9.2007

*

MIETINTÖLUONNOS

ehdotuksesta Schengenin tietojärjestelmän (SIS) tietoliikenneinfrastruktuurin perustamisesta, käytöstä ja hallinnoinnista
(KOM(2007)0306 – C6-0215/2007 – 2007/0104(CNS))

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Esittelijä: Carlos Coelho

Lainsäädäntömenettelyistä käytettävät symbolit

*	Kuulemismenettely *yksinkertainen enemmistö*
**I	Yhteistoimintamenettely (ensimmäinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö*
**II	Yhteistoimintamenettely (toinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi* *parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi*
***	Hyväksyntämenettely *parlamentin jäsenten enemmistö lukuun ottamatta EY-sopimuksen 105, 107, 161 ja 300 artiklassa ja EU-sopimuksen 7 artiklassa tarkoitettuja tapauksia*
***I	Yhteispäätösmenettely (ensimmäinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö*
***II	Yhteispäätösmenettely (toinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi* *parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi*
***III	Yhteispäätösmenettely (kolmas käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen tekstin hyväksymiseksi*

(Ilmoitettu menettely perustuu komission esittämään oikeusperustaan.)

Tarkistukset säädösehdotukseen

Parlamentin tarkistukset merkitään ***lihavoidulla kursiivilla***. Pelkkää *kursivointia* käytetään kiinnittämään asiasta vastaavien yksiköiden huomio sellaisiin säädösehdotuksen osiin, jotka ehdotetaan korjattavaksi lopullisessa tekstissä (esimerkiksi selvästi virheelliset tai kyseisestä kieliversiosta pois jääneet kohdat). Korjausehdotusten hyväksymisestä päättävät asiasta vastaavat yksiköt.

SISÄLTÖ

Sivu

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI... 5

PERUSTELUT 8

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

ehdotuksesta Schengenin tietojärjestelmän (SIS) tietoliikenneinfrastruktuurin perustamisesta, käytöstä ja hallinnoinnista
(KOM(2007)0306 – C6-0215/2007 – 2007/0104(CNS))

(Kuulemismenettely)

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon komission ehdotuksen (KOM(2007)0306)[1],

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 30 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan, 31 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan ja 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan,

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 39 artiklan 1 kohdan, jonka mukaisesti neuvosto on kuullut parlamenttia (C6-0215/2007),

– ottaa huomioon työjärjestyksen 93 ja 51 artiklan,

– ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön ja budjettivaliokunnan lausunnon (A6-0000/2007),

1. hyväksyy komission ehdotuksen sellaisena kuin se on tarkistettuna;

2. pyytää komissiota muuttamaan ehdotustaan vastaavasti EY:n perustamissopimuksen 250 artiklan 2 kohdan mukaisesti;

3. pyytää neuvostoa ilmoittamaan parlamentille, jos se aikoo poiketa parlamentin hyväksymästä sanamuodosta;

4. pyytää tulla kuulluksi uudelleen, jos neuvosto aikoo tehdä huomattavia muutoksia komission ehdotukseen;

5. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle.

[1] Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

Komission teksti	Parlamentin tarkistukset

Tarkistus 1
3 artiklan 3 kohta

3. Neuvosto koordinoi jäsenvaltioiden testaustoimia ja validoi testien tulokset sekä tiedottaa niistä komissiolle.	3. Neuvosto koordinoi jäsenvaltioiden testaustoimia ja validoi testien tulokset sekä tiedottaa niistä komissiolle ***ja Euroopan parlamentille***.

Tarkistus 2
5 artiklan 2 kohta

2. Kustannukset, joita 1 kohdassa tarkoitetuille elimille aiheutuu 1 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamisesta, rahoitetaan Euroopan unionin yleisestä talousarviosta.	2. Kustannukset, joita 1 kohdassa tarkoitetuille elimille aiheutuu 1 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamisesta, rahoitetaan Euroopan unionin yleisestä talousarviosta ***Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N: 1605/2002 mukaisesti***.

Tarkistus 3
5 artiklan 2 a kohta (uusi)

	2 a. Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tehtävien siirtoa koskevat edellytykset, tehtävien siirron tarkan laajuuden sekä elimet, joille kyseiset tehtävät siirretään.

Tarkistus 4
5 a artikla (uusi)

	5 a artikla
	Turvallisuus
	Komissio toteuttaa tarvittavat toimet, joihin sisältyy

tietoliikenneinfrastruktuuriin liittyvän turvallisuussuunnitelman hyväksyntä.

Tarkistus 5
9 artiklan 2 kohta

2. Tätä päätöstä sovelletaan ***ainoastaan siinä tapauksessa, että*** neuvoston ***varapääsihteeri ilmoittaa*** komissiolle, että neuvoston päätöksen 2007/149/EY ja neuvoston päätöksen 2000/265/EY nojalla ei ole tehty minkäänlaista sopimusta 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tietojenvaihtoon liittyvien verkko- ja turvallisuuspalvelujen tarjoamisesta.	2. Tätä päätöstä sovelletaan ***sen julkaisemispäivästä lähtien ja*** neuvoston ***varapääsihteerin ilmoitettua*** komissiolle, että neuvoston päätöksen 2007/149/EY ja neuvoston päätöksen 2000/265/EY nojalla ei ole tehty minkäänlaista sopimusta 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tietojenvaihtoon liittyvien verkko- ja turvallisuuspalvelujen tarjoamisesta.

PERUSTELUT

TAUSTA

SIS 1+- ja SIRENE-järjestelmät toimivat tätä nykyä SISNET-tietoliikenneverkossa. SISNET-verkkopalveluja koskevaa voimassa olevaa sopimusta hallinnoi jäsenvaltioiden puolesta neuvoston varapääsihteeri, ja rahoituksesta vastaavat jäsenvaltiot yhdessä.

SIS II -järjestelmä on kehitetty korvaamaan SIS 1+ -järjestelmä, ja toisin kuin SIS 1+:aa SIS II -järjestelmää on rahoitettava EU:n talousarviosta ja sitä on tarkoitus käyttää s-TESTA-verkon puitteissa. Uuden järjestelmän toimitusajaksi asetettiin maaliskuu 2007. Erinäisten ongelmien takia hanke on myöhästynyt useaan otteeseen, ja viimeisin arvio on, että SIS II -järjestelmä saadaan käyttöön SIS 1+ -järjestelmää käyttävissä jäsenvaltioissa 17. joulukuuta 2008.

Toisaalta SISNET-sopimuksen voimassaoloaika päättyy 13. marraskuuta 2008. Tämä aiheuttaa hyvin vaikean tilanteen, koska verkkopalvelut eivät ole toiminnassa 13. marraskuuta 2008 ja 17. joulukuuta 2008 välisenä aikana, mikä vaarantaa vakavasti vapaan liikkumisen Schengen-alueella. Itse asiassa tämä alue, jolla ei ole sisärajoilla tehtäviä tarkastuksia, voi olla olemassa ainoastaan, jos Schengenin tietojärjestelmä ja täydentävään tietojen vaihtoon tarkoitettu SIRENE toimivat jatkuvasti ja vaativimpien turvallisuusnormien mukaisesti.

Tästä syystä neuvosto päätti ryhtyä tarvittaviin toimiin varmistaakseen SIS 1+ -järjestelmää varten tarkoitetun verkon olemassaolon (nykyisen aikataulun mukaan SISone4all -järjestelmän pitää olla jo toiminnassa) 13. marraskuuta ja 17. joulukuuta 2008 väliselle ajalle (mikäli SIS II -järjestelmässä ei havaita lisää viivytyksiä). Tämän vuoksi on esitetty kahta samanaikaista toimenpidettä:

1. SISNET-verkon tarjoamien palveluiden pidentäminen

Helmikuussa 2007 päätettiin, että neuvoston varapääsihteerin olisi jälleen asianomaisten jäsenvaltioiden puolesta käynnistettävä tarjouskilpailumenettely SISNET-sopimuksen uudistamiseksi, minkä tavoitteena on varmistaa, että tarvittavat palvelut ovat käytössä myös marraskuun 2008 jälkeen.

2. Varasuunnitelman laatiminen s-TESTA-verkon avulla

Ottaen huomioon kaikkiin hankintamenettelyihin liittyvät riskit neuvosto on päättänyt kehottaa komissiota laatimaan tarpeellisiksi katsotut lainsäädäntöehdotukset, joiden nojalla SIS 1+ voitaisiin siirtää SISNETistä s-TESTA-verkkoon (Secured Trans-European Services for Telematics between Administrations – hallintojen väliset Euroopan laajuiset varmennetut telemaattiset palvelut, joita olisi tarjottava SIS II:n puitteissa) käytettävissä olevana vaihtoehtoisena verkkoratkaisuna, jotta Schengen-järjestelmät voivat edelleen toimia.

NYKYISET LAINSÄÄDÄNTÖEHDOTUKSET

Komissio antoi 11. kesäkuuta 2007 ehdotuksen neuvoston päätökseksi ja ehdotuksen neuvoston asetukseksi Schengenin tietojärjestelmän (SIS) tietoliikenneinfrastruktuurin perustamisesta, käytöstä ja hallinnoinnista, ja Euroopan parlamenttia kuullaan niistä nyt.

Komission ehdotusten yleinen tarkoitus on tarjota tilapäisiä resursseja koskeva ratkaisu, jolla SIS-toimintojen jatkuvuus voidaan varmistaa nykyisen SISNET-sopimuksen voimassaolon päätyttyä ja ennen SIS II:een siirtymisen päättymistä siinä tapauksessa, että neuvoston tarjouskilpailumenettelyn tuloksena ei saada tehtyä sopimusta SIS-ympäristön edellyttämien palvelujen tarjoamisesta.

Tällä ehdotuksella pyritään luomaan tarvittava oikeudellinen kehys väliaikaiselle ratkaisulle, joka olisi toteutettava niin, että se on toiminnassa viimeistään silloin, kun nykyisen SISNET-sopimuksen voimassaolo päättyy. Se sisältää myös määritelmät komission, neuvoston ja jäsenvaltioiden velvollisuuksista, jotka liittyvät uuden järjestelmän asentamisen kustannuksiin ja hallintaan sekä sen käyttöön.

ESITTELIJÄN KANTA

Esittelijä pahoittelee jälleen kerran kaikkia SIS II:n käyttöönotossa todettuja viivästymisiä, jotka aiheuttavat edelleen kielteisiä seurauksia. Hän tietää kuitenkin hyvin, että on löydettävä ratkaisu tähän ongelmaan, joka voi vaarantaa itse Schengen-alueen olemassaolon.

SIS 1+ (tai jopa SISone 4all) -järjestelmän nykykehys kuuluu neuvoston ja jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan. Koska kyse on pelkästään hallitustenvälisestä järjestelmästä, esittelijä katsoo, että kustannustehokkain ratkaisu on laatia uusi SISNET-sopimus, jolla varmistetaan verkon käytettävyys 13. marraskuuta 2008 jälkeen, ja tämän ratkaisun etuna on myös selkeän oikeudellisen kehyksen ja selkeän hallintorakenteen säilyminen.

Tästä syystä esittelijä toivoo, että neuvoston varapääsihteerin käynnistämän julkisen hankintamenettelyn avulla löydetään toivottavin tulos ja että aikanaan tehdään sopimus, jonka rahoituksesta huolehtivat SIS 1+ -järjestelmään ja myöhemmin SISone4all-järjestelmään osallistuvat jäsenvaltiot yhdessä.

Komission ehdotuksissa esitetty resursseja koskeva ratkaisu – eli että komissio perustaa SIS 1+ -järjestelmää varten uuden tietoliikenneinfrastruktuurin ja käyttää ja hallinnoi sitä s-TESTA-verkon tarjoajan kanssa tehtävän erillisen sopimuksen nojalla ja että rahoitus tulee EU:n yleisestä talousarviosta – sisältää erittäin suuret riskit, jotka liittyvät viivästyksiin oikeudellisella ja teknisellä rintamalla sekä epäselvyyksiin päätöksenteossa.

Euroopan parlamentti on aina tähdentänyt, että SIS II:n käyttöönotto jo yhteisön kehyksessä on ehdottoman ensisijaista. Tässä mielessä on erittäin pahoiteltavaa, että uuden verkon rakentaminen ja käyttöönotto ohjaavat lopulta henkilöstö- ja taloudellisia voimavaroja pois SIS II:sta sekä yhteisön että jäsenvaltioiden tasolla. Voimavaroja tarvitaan itse asiassa samanaikaisesti kolmen eri hankeen hallinnointiin:

– SIS II

– SISone4all

– uuden tietoliikenneinfrastruktuurin perustaminen, käyttö ja hallinnointi.

Tämä vaikuttaa kielteisesti SIS II:n käyttöönottoon ja johtaa lisäviivästyksiin SIS II -hankkeen toiminnan aloittamisessa.

Taloudellinen vaikutus on lisäksi hyvin kielteinen, koska kustannukset ovat liian korkeat väliaikaiselle (yksivuotiselle) ratkaisulle, jota meille ehdotetaan käsiteltävinä olevissa lainsäädäntöehdotuksissa. Uuden verkon kustannukset rahoitetaan Euroopan unionin yleisestä talousarviosta ja ne ovat tavoitteisiin nähden selvästi kohtuuttomat.

Ei ole myöskään määritelty selvästi velvollisuuksia, eli mitä jää neuvoston ja jäsenvaltioiden osalle ja missä määrin komissio ottaa vastuuta asiassa.

Esittelijä pitää uuden verkon rakentamisvaihtoehtoa huonona, koska sillä on edellä mainittuja erittäin kielteisiä seurauksia. Tilannekatsauksessa on kuitenkin tärkeää huomata, että jos tarjouskilpailumenettely ei tuota tulosta, käsiteltävä komission ehdotus näyttää olevan ainoa jäljelle jäävä ratkaisu käsitellä ongelmaa, että SIS-toimintoja ja jokaista SIRENEn mukaista lisätietojen vaihtoa varten ei mahdollisesti ole käytössä tietoliikenneverkkoa, mikä johtaisi väistämättä sisärajoilla tehtävien tarkastusten ottamiseen uudelleen käyttöön.

Nykyinen SISNET-verkko sisältää myös VISION-verkon, jonka välityksellä jäsenvaltioiden keskusviranomaiset vaihtavat keskenään viisumitietoja. Jos lopullisena päätöksenä on uudistaa SISNET-sopimus, VISION-verkon on jatkettava toimintaansa ainakin yhden lisävuoden ajan. Jos sitä vastoin lopullisena päätöksenä on rakentaa uusi verkko, ongelma tulee esille jo nyt, koska VISIONin poistumisen myötä järjestelmään jää aukko. VISION on tarkoitus yhdistää vuonna 2012 VIS-järjestelmään (viisumitietojärjestelmän käyttöönotto korvaa kaikki Schengen-verkkoon tehdyt viisumihaut). Sitä ennen on kuitenkin tarpeen löytää ratkaisu, jonka on pohjauduttava VISION-verkon liittämiseen, s-TESTA-verkkoon, ja komission on otettava asiassa täytäntöönpanovaltuudet (jotka ovat tällä hetkellä neuvostolla). Ongelma on ratkaistava nyt, koska on selvää, että Schengen ei voi olla olemassa ilman VISION-verkkoa ja meillä ei ole varaa odottaa uutta säädöstä, jolla annetaan vastaus tähän ongelmaan, jolla on epäilemättä suuria vaikutuksia talousarvioon.

Lopuksi esittelijä on myös päättänyt esittää joitakin tarkistuksia, joiden tarkoituksena on vahvistaa Euroopan parlamentin asemaa koko prosessissa.